

*Til § 21.*

Bestemmelsen svarer til gældende lovs § 16, men det foreslås overladt til fastsættelse i statuten, hvem der ud over administrationens chef eventuelt skal deltage i møderne uden stemmeret.

*Til § 22.*

Stemmeberettigede til konsistorium og fakultet og fagråd er efter gældende lovs § 17 heltidsbeskæftigede medarbejdere og lærere, der er ansat inden for vedkommende område. Der er ikke med den ændrede formulering tilsigtet nogen realitetsændring. Bestemmelsens sidste punktum har sammenhæng med lovforslagets § 20, stk. 2.

*Til § 24.*

Da forskningsudvalg ikke har besluttende kompetence, kan der vælges medlemmer uden for det vælgende organs – her konsistoriums – medlemskreds, jfr. forslaget § 83. Man har dog ment, at medlemmerne i disse udvalg bør opfylde betingelserne for at være medlem af det vælgende organ. Der vil således kunne vælges et medlem af de statslige forskningsråd til konsistoriums forskningsudvalg, forudsat at vedkommende opfylder betingelserne for at blive valgt til konsistorium. Det er en selvfølge, at forskningsudvalget kan rådføre sig med udenforstående og lade disse deltage i møderne.

*Til §§ 25 og 26.*

De fleste højere uddannelsesinstitutioner er store virksomheder. Københavns universitet, Århus universitet og Danmarks tekniske højskole har ifølge finansloven for 1976–77 årlige driftsbudgetter på henholdsvis ca. 600 mill. kr., ca. 300 mill. kr. og ca. 200 mill. kr. og henholdsvis ca. 3.000, 1.400 og 1.100 heltidsansatte, hvortil kommer et stort antal deltidsansatte.

Tre andre institutioner har budgetteret på godt 100 mill. kr. årligt, og fem ligger over eller omkring 50 mill. kr. om året. Kun tre institutioner har mindre budgetter.

Under disse omstændigheder er det væsentligt, at institutionernes drift bliver effektiv, og at den daglige ledelse samles hos et ret lille antal personer, der virkelig kan hellige sig ledelsen og skaffe sig det nødvendige overblik.

Den fordeling af beføjelserne mellem rektorat, konsistorium og dettes budget- og forretningsudvalg, som nu foreslås, er udtryk for disse bestræbelser. Hovedtrækkene er følgende: Rektor er daglig leder, og han har den kompetence, der ikke er henlagt til andre (residualkompetencen). Budget- og

forretningsudvalget er institutionernes øverste finansielle instans. Konsistorium er det sted, hvor de store sager forhandles: institutionens egen organisatoriske struktur og langsigtede planer og de mange almene uddannelsesspørgsmål, der rejses af folketinget, centraladministrationen og den almene debat.

Denne kompetencefordeling kan ikke ændres ved statuten.

Ligeså vigtig som den handlekraftige ledelse er imidlertid naturligvis en rimelig høj grad af kommunikation. Det forudsættes derfor, at rektor drøfter alle grundlæggende og retningsgivende spørgsmål med konsistorium og den daglige ledelse med budget- og forretningsudvalget.

Det forudsættes i øvrigt, at konsistorium i vidt omfang delegerer løbende sager, der er henlagt til dets afgørelse ved andre regler end denne lov, til rektor eller budget- og forretningsudvalget. Typiske eksempler på sådanne sager er fundatsbestemmelser om, at konsistorium udpeger bestyrelsen for legater eller ligefrem uddeler legatportioner.

*Til § 27.*

Forskningsudvalget foreslås ikke tillagt selvstændig budgetkompetence. Det forudses imidlertid, at udvalget inddrages i tildelingen af ressourcer på to måder: som rådgivende ved ressourcefordelingen i almindelighed og derved, at budget- og forretningsudvalget afsætter ressourcer, der med dettes samtykke kan uddeles af forskningsudvalget til institutter eller individuelle forskere efter en forskningsmæssig bedømmelse.

*Til § 28.*

Efter den gældende lovs § 11 skal der for hvert hovedområde findes et råd (fakultetsråd). Efter lovforslaget kan fakultetsrådenes områder frit fastsættes i statuten, og der er således ingen hindring for, at et fakultetsråd kan dække et større eller mindre område end hidtil.

*Til § 29.*

De fleste deltidslærere har deres hovedstilling uden for vedkommende institution, og de er tillige meget ulige fordelt mellem de forskellige områder inden for institutionerne. Lovforslaget tillægger derfor ikke deltidslærerne repræsentation på institutionsniveau.

På fakultets- eller fagrådsniveau bør deltidslærerne derimod, jfr. stk. 2, være repræsenteret, når en væsentlig del af undervisningen varetages af dem. Spørgsmålet om deres repræsentation bør derfor afgøres ved statuten efter en konkret bedømmelse af deres vægt.